

فعالیت گروهی در کلاس

مهم ترین نکاتی که در این فعالیت مطرح شده است:

- (۱) اهمیت علم و دانش در قدرتمند شدن کشورها است.
- (۲) اگر یکی از کشورهای عضو اوپک، سقف تولید خود را رعایت نکند و بیش از سقف تولیدی، نفت تولید کند، عرضه نفت در بازارهای جهانی افزایش می‌یابد و قیمت آن کاهش پیدا می‌کند ← **قانون عرضه و تقاضا**
- رفتار این کشور بر اقتصاد ما نیز تأثیر می‌گذارد ← **اشاره به جهانی شدن و تک محصولی بودن** دارد.
- (۳) یکی از برکات نظام مالیاتی درست این است که چون درآمد دولت به درآمد مردم وابسته می‌شود، دولت به سرعت متوجه اوضاع بد اقتصادی مردم خواهد شد و دیگر از مردم غافل نخواهد بود.
- اهمیت درآمدهای پایدار ← **اشاره** به فاصله گرفتن از درآمدهای نفتی و اهمیت مالیات دارد.
- (۴) وقتی که شرکت‌ها و تولیدی‌ها، دولتی می‌شود، اشکال کار این است که مدیر آن‌جا کاری به **سود و زیان شرکت‌اش** ندارد، چون حقوقی ثابت از دولت دریافت می‌کند.
- عدم رشد در صنعت، تولید، اشتغال و ... **اشاره** به پیامدهای منفی اقتصاد دولتی دارد.
- (۵) اگر تعداد فروشنده یا خریدار یک محصول به یک یا چند نفر محدود شود، این وضعیت را انحصار می‌گویند.
- انواع انحصار ← **طبیعی، اقتصادی، قانونی** یا ... می‌باشد.
- تولیدکننده یا فروشنده منحصر به فرد را «انحصارگر در فروش» و خریدار یا تقاضاکننده منحصر به فرد را «انحصارگر در خرید» می‌نامیم.
- در بازار انحصاری، انحصارگر قیمت‌گذار و خریدار قیمت‌پذیر است.
- اشاره** به ← انواع بازارها رقابتی و انحصاری دارد.
- (۶) **هزینه تولید در کشور ما بالاست** و یکی از دلایل آن کهنه بودن دستگاه‌ها و به روز نبودن مکانیسم‌های تولید است. این روند باعث کاهش بهره‌وری و افزایش هزینه تولید شده است.
- اشاره** به ← عوامل مؤثر بر قیمت و تأثیر بهره‌وری در تولید و کاهش قیمت است.
- (۷) اهمیت **حذف دلار** از مبادلات کشور
- می‌توان به جای مبادله با دلار از یک شیء با ارزش مثل طلا استفاده کرد.
- اشاره** به ← وابستگی ساختار اقتصادی کشور به دلار و تأثیر نوسانات آن بر تولید دارد.
- (۸) یکی از مشکلات صنعت خودرو در کشور ما، **وابستگی این صنعت به خارج**
- اشاره** به ← ضعف کشور در فناوری و مشکلات وابستگی است.
- (۹) کشور ما در ساخت **نرم‌افزارهای موبایلی** جزو دو کشور اول منطقه است.
- این صنعت، نیازی به استفاده از منابع اولیه ندارد و فقط به فکر و نیروی متخصص داخلی وابسته است.
- اشاره** به ← استفاده از مزیت‌های مطلق و نسبی کشور و حرکت به سمت فعالیت‌های دانش‌بنیان است.
- (۱۰) اگر از منظر اقتصادی به **پیاده‌روی اربعین** نگاه کنیم، به این نکته پی می‌بریم که در این پیاده‌روی می‌توانیم برای تولیدات خود بازاریابی کنیم.
- اشاره** به ← استفاده از فرصت‌ها در دنیای اقتصاد دارد.
- (۱۱) انسان وقتی برای یک چیز تلاش می‌کند که در آن حس موفقیت داشته باشد. حالا فرض کنیم که در شرایط کنونی، یک کارگر با خودش فکر کند که من صبح تا شب تلاش می‌کنم و آخرش ۲ میلیون درآمد دارم، اما فلانی که از رابطه استفاده می‌کند، بدون هیچ دردمندی یک شبه به ثروت فراوانی می‌رسد.
- اشاره** به ← عدالت اقتصادی و حقوق شهروندی دارد.

فعالیت فردی خارج از کلاس

با مراجعه به بخش‌های اقتصاد قانون اساسی و به ویژه اصل ۴۳، ۴۴ و ۴۵، اصول کلی و ویژگی‌های اصلی قوانین اقتصادی کشورمان را شناسایی و آن را در کلاس ارائه کنید.

اصل ۴۳ ← این اصل در رابطه با اقتصاد مردمی و رد سلطهٔ بیگانگان است.

در این اصل بر تأمین نیازهای اساسی، تأمین شرایط کار و امکانات کار، تنظیم برنامهٔ اقتصادی کشور، رعایت آزادی انتخاب شغل و ... اشاره شده است.

اصل ۴۴ ← این اصل در رابطه با محدودهٔ فعالیت بخش‌های اقتصادی (دولتی، تعاونی و خصوصی) اشاره کرده است.

اصل ۴۵ ← در رابطه با منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف خود است.

- با مراجعه به متن اصول کلی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، عناصر و مؤلفه‌های اصلی این سیاست را فهرست کنید و آن را با آنچه در فعالیت فردی در کلاس به دست آورده‌ید، مقایسه کنید.

برای تفکر و تمرین

تحلیل کنید.

از نظر شما مهم‌ترین راه‌های مقابله با تحریم‌های اقتصادی و زمینه‌ساز برای رونق کسب و کارهای اقتصادی کشور چیست؟

پاسخ: تحریم‌های تجاری و مالی هزینه‌های کشور را بالا برده است و از طرف دیگر محدودیت تولید را به همراه داشته است. ما می‌توانیم با تلاش در عرصه علم و فناوری و تجاری‌سازی فناوری‌های نوین و تأسیس شرکت‌های دانش‌بینان، توان فنی کشور را افزایش دهیم و امکان تأمین نیازهای صنایع کشور در داخل را فراهم کنیم. ما باید اقتصاد خود را از نظر منابع درون‌زا کنیم، قدرت خلق ارزش را بالا ببریم، حلقه‌های تولید را به یکدیگر متصل کنیم و به طور کلی به مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی توجه کنیم.

تعاریف و اصطلاحات

- ۱- **موانع تولید در کشور** ← تحریم‌ها، قاچاق گسترده کالا به داخل، تورم، رکود در بخش کشاورزی، وابستگی به درآمدهای نفتی
- ۲- **منافع ملی** ← کشورها و دولت‌های مختلف جهان، با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که با هم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی، نگران منافع ملی خود نیز هستند.
- ۳- **مشکلات نگه‌داشتن استقلال ملی و دینی کشور** ← تحریم‌های اقتصادی، سنگ‌اندازی‌ها و دشمنی‌ها
- ۴- **دلایل اهمیت ایران در اقتصاد دوران باستان** ← ۱- وسعت و پهناوری جغرافیایی ۲- برخورداری از منابع طبیعی ۳- قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی ۴- عبور جاده‌های ابریشم و ادویه ۵- حکومت‌ها و سلسله‌های بزرگ
- ۵- **هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی** ← در این قرون جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه اقتصادی، تأمین مالی مراکز علمی، عمرانی و آبادانی و ... را شاهد هستیم.
- ۶- **نیمه اول حکومت صفویه** ← در این دوره، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت.
- ۷- **دوره پایانی حکومت صفویه** ← در این دوران، اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد. حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند.
- ۸- **دوران قاجار** ← در این دوران، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.
- ۹- **حکومت رضاشاه** ← روند افول اقتصاد ایران با تشکیل سلسله پهلوی ادامه یافت.
- ۱۰- **میشل فوکو** ← متفکر شهیر فرانسوی و نویسنده کتاب (ایران، روح یک جهان بی‌روح) است.
- ۱۱- **اقتصاددانان و مقاومت‌سازی اقتصادی** ← اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند «ثبات اقتصادی»، «استحکام اقتصادی»، «تاب‌آوری اقتصادی» و «پایداری» به اقتصاد مقاومتی تأکید می‌کنند.
- ۱۲- **مقاومت‌سازی اقتصادی** ← به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند.
- ۱۳- **ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی** ← اقتصادی پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکان‌های داخلی و خارجی، آسیب‌ناپذیر است.
- ۱۴- **استقلال اقتصادی** ← وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع رابطه با کشورهای دیگر نیست.